

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Pravice žrtev – po državah

Pravice žrtev – po državah

Madžarska

Kot žrtev kaznivega dejanja boste obravnavani, če ste zaradi ravnanja, ki na podlagi madžarske zakonodaje šteje za kaznivo dejanje, oškodovani, na primer, če ste bili poškodovani ali če je bila poškodovana ali ukradena vaša lastnina. Kot žrtvi kaznivega dejanja vam madžarsko pravo priznava različne pravice pred postopkom pred sodiščem (sodnim postopkom), med njim ali po njegovem koncu. Glede na fazo postopka lahko informacije o svojih pravicah in dolžnostih v kazenskem postopku zahtevate pri preiskovalnem organu, javnemu tožilcu ali sodišču.

Na Madžarskem se kazenski postopek začne s preiskavo. Preiskavo običajno opravi policija pod nadzorom javnega tožilca. Javni tožilec po zaključku preiskave bodisi odloči, da bo vložil obtožnico in se bo postopek nadaljeval pred sodiščem, bodisi zadevo zaradi pomanjkanja dokazov ali izključitve odgovornosti zaključi v preiskovalni fazi.

Če se zadeva obravnava pred sodiščem, to preuči zbrane dokaze in odloči o krivdi obtoženca. Kazenski postopek na Madžarskem (razen pri nekaterih oblikah postopka) sodišču omogoča pridobivanje dokazov tudi neposredno na javni obravnavi, tako da ste lahko vabljeni na sodno obravnavo in zaslišani kot prič. Obtoženec, ki je spoznan za krivega, se obsodi in se mu izreče kazen. Obtoženec, ki je spoznan za nedolžnega, se oprosti.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave:

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

3 - Moje pravice po sojenju

4 - Nadomestilo

5 - Moje pravice do podpore in pomoči

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Katere informacije bom pridobil od organov (npr. policija, državni tožilec) po storitvi kaznivega dejanja, vendar pred njegovo prijavo?

V skladu z zakonom o kazenskem postopku morajo sodišče, tožilec in preiskovalni organ osebe, ki jih zadevajo dejavnosti pregona, pred kakršnim koli procesnim dejanjem seznaniti z njihovimi pravicami in obveznostmi.

Kazniva dejanja je mogoče ustno ali pisno **prijaviti** državnemu tožilcu ali preiskovalnemu organu. Prijavo lahko sprejme tudi drug organ ali sodišče, ki jo potem pošlje preiskovalnemu organu. Zakon ne določa nobenih formalnosti za prijavo kaznivega dejanja; prijaviti ga je mogoče s pismom, po pošti, e-pošti ali osebno.

Kazenski postopki potekajo v **madžarsčini**, vendar ima žrtev, ki ne govori madžarsko, možnost uporabljati svoj materni jezik ali drug jezik po svoji izbiri. Tudi če govori madžarsko, lahko v kazenskem postopku uporablja svoj nacionalni jezik. Stroški prevajanja in tolmačenja se ne prenesejo na žrtev, od žrtve pa se ne sme zahtevati, da plača predplačilo za take stroške ali jih krije.

Žrtev kaznivega dejanja je upravičena do podpore **službe za podporo žrtvam**, če je fizična oseba, zoper katero ali zoper premoženje katere je bilo na ozemlju Madžarske storjeno kaznivo dejanje, in če je fizična oseba, ki je utrpela škodo, ki je neposredna posledica kaznivih dejanj zoper premoženje ali drugih kaznivih dejanj, storjenih na ozemlju Madžarske, zlasti če je utrpela telesne poškodbe ali duševno škodo, duševni šok ali ekonomsko izgubo, ter če je žrtev: državljan Madžarske ali katere koli druge države članice EU, državljan katere koli države nečlanice EU, ki zakonito prebiva na ozemlju Evropske unije, oseba brez državljanstva, ki zakonito prebiva na ozemlju Madžarske, žrtev trgovine z ljudmi ali katere koli druga oseba, ki se šteje za upravičeno na podlagi mednarodnih pogodb, sklenjenih med državo njenega državljanstva in Madžarsko, ali na podlagi vzajemnosti.

Država žrtvam po oceni njihovih potreb zagotovi storitve podpore, ki lahko vključujejo: lajšanje varstva interesov žrtev, dodelitev takojšnje denarne pomoči, podelitev dokazila o statusu žrtve, zaščito pri in zagotovitev varovane nastanitve. Če so izpolnjeni zakonsko določeni pogoji, je žrtev upravičena tudi do državnega nadomestila.

Poleg tega se lahko odredi **osebna zaščita žrtve**, če se zoper žrtve načrtujejo ali so bila storjena nasilna kazniva dejanja nad osebami ali kazniva dejanja, ki ogrožajo več ljudi, da bi se oviralo ali preprečilo njihovo sodelovanje v kazenskem postopku ali uveljavljanje njihovih pravic in izpolnjevanje njihovih obveznosti, ali če je tako kaznivo dejanje verjetno. Prošnje se lahko vložijo ali evidentirajo pri sodišču, generalnem tožilcu ali preiskovalnemu organu, ki izvaja kazenski postopek.

Za zagotovitev preprečevanja ali prekinitve kaznivih dejanj zoper telesno celovitost ali svobodo osebe osebna zaščita obsega varovanje zasebnega stanovanja ali drugega prebivališča žrtve, zagotavljanje varnosti prometnih poti in varnega sodelovanja v kazenskem postopku ter druga uradna dejanja.

Osebna zaščita se zagotavlja predvsem z redno patroljno službo, tehničnimi sredstvi, stalnimi komunikacijskimi povezavami, zagotovitvijo zaščitnih oblačil in, če so drugi načini osebne zaščite neučinkoviti, z osebjem za varovanje, ki se lahko zagotovi na mestu, ki ga upravlja organ za kazenski pregon, pooblaščen za odreditev in zagotavljanje osebne zaščite.

Če zaščite žrtve, ki sodeluje v izredno resnem kazenskem postopku, ni mogoče zagotoviti z osebno zaščito ter če ta žrtev sodeluje z organom in je v nevarnosti ter je zato treba zagotoviti posebne zaščitne ureditve, lahko sodeluje tudi v programu za zaščito pri in, ki zagotavlja posebne zaščitne ureditve, če so izpolnjeni posebni dodatni pogoji.

V nekaterih primerih ima žrtev pravico, da jo **zastopa zakoniti zastopnik**, in je upravičena do pravne pomoči, če deluje kot nadomestni zasebni tožilec.

Praviloma je pogoj za to, da žrtev potrebuje tako zastopanje in pomoč, tj. če mesečni neto dohodek žrtve ob upoštevanju dohodkov oseb, ki živijo v istem gospodinjstvu, ne presega ustreznega minimalnega zneska starostne pokojnine, določenega na podlagi delovnega razmerja (28 500 HUF leta 2017), in če žrtev nima sredstev, s katerimi bi lahko krila stroške pravnih storitev.

Žrtev lahko ima pravico, da se v kateri koli fazi kazenskega postopka **pridruži civilni tožbi**, v kateri lahko zahteva nadomestilo za škodo, ki je nastala zaradi kaznivega dejanja toženca. Da bi žrtev zagotovila poplačilo svojega civilnega zahtevka, lahko vloži predlog za zaseg premoženja toženca, ki ga bo sodišče odredilo, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da bo poplačilo zahtevka onemogočeno. Sodišče o civilnem zahtevku odloči v sodbi, pri čemer sprejme ali zavrne predlog. Če bi se zaradi tega postopek končal z znatno zamudo, če je toženec oproščen ali če je razsojanje o vsebini predloga v kazenskem postopku izključeno zaradi drugih pogojev, sodišče odredi, naj se civilni zahtevki uveljavlja z drugimi pravnimi sredstvi.

Žrtev ima pod določenimi pogoji pravico, da s tožencem sodeluje v **postopku mediacije**. Postopka mediacije ni mogoče izvesti brez soglasja žrtve in se tudi v primeru soglasja žrtve ne začne samodejno, saj je odvisen od številnih drugih pogojev.

Dejanski izdatki žrtve in njenega zastopnika, ki nastanejo v zadevi, ter stroški, ki jih ima žrtev zaradi **svoje navzočnosti kot priča**, so stroški kazenskega postopka. Medtem ko prvih država ne plača vnaprej, se slednji povrnejo po procesnem dejanju. Tožencu se odredi kritje stroškov kazenskega postopka, če je spoznan za krivega.

Ne živim v državi EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno (državljeni EU in nedržavljeni EU). Kako so zaščitene moje pravice?

Zakon o kazenskem postopku zagotavlja varstvo pravic v zvezi s postopki, ki spadajo v pristojnost Madžarske, ne glede na državljanstvo in prebivališče. Služba za podporo žrtvam državljanom katere koli države članice EU zagotavlja enake storitve kot madžarskim državljanom.

Če prijavim kaznivo dejanje, katere informacije bom prejel?

Žrtev se o odločbi, s katero je odrejena preiskava, **posamično obvesti** le, če ni prijavila kaznivega dejanja. Poleg tega so z zakonom o postopkih opredeljeni primeri in odločitve, o katerih je treba obvestiti žrtev.

Žrtev ima pravico, da jo v zvezi s kaznivim dejanjem, ki jo zadeva, na zahtevo obvestijo o izpustitvi ali pobegu pridržane osebe, pogojnem odpustu, dokončni izpustitvi ali pobegu in prekinitvi izvrševanja zaporne kazni osebe, obsojene na zaporno kazen, izpustitvi ali pobegu osebe, obsojene na pripor, in prekinitvi izvrševanja pripora, odpustu ali pobegu osebe na neprostovoljnem zdravljenju, odpustu, nedovoljenem odhodu in odhodu za prilagoditev osebe na neprostovoljnem zdravljenju ter, v zvezi z izobraževanjem mladih storilcev kaznivih dejanj, o začasnem ali dokončnem odpustu, nedovoljenem odhodu iz institucije in prekinitvi izobraževanja za mlade storilce.

Žrtev je treba obvestiti zlasti o naslednjih odločitvah: dodelitvi izvedenca, začasni ustavitvi preiskave, zaključku preiskave, prekinitvi preiskave, obtožnici, delni opustitvi obtožnice, umiku obtožb ter sprejetju vseh odločb, ki vsebujejo določbe, ki se nanašajo neposredno na žrtev, in sprejetju končne odločbe.

Žrtev je treba obvestiti o **kraju in datumu vseh procesnih dejanj**, pri katerih lahko sodeluje. Takšna dejanja vključujejo zaslišanje izvedenca med preiskavo, pregleda, rekonstrukcije dogodkov, postopek identifikacije osumljenca ter sojenja in javne obravnave v okviru sodnih postopkov.

Med preiskavo lahko žrtev **dobi informacije o morebitnih izvedenskih mnenjih in dokumentih o preiskovalnih ukrepih, pri katerih je lahko navzoča, ter ob plačilu takse pridobi kopije** teh mnenj in dokumentov, lahko pa dobi tudi kopije drugih dokumentov, če to ni v nasprotju z interesi preiskave. Po koncu preiskave lahko žrtev pregleda vse dokumente, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, storjeno zoper njo.

Žrtev lahko med preiskavo vloži **pritožbo** zoper vse odločbe, ki vsebujejo določbe, ki se neposredno nanašajo nanjo. Med drugim lahko vloži pritožbo zoper odločbe o zavrnitvi njene prijave kaznivega dejanja ali odločbe o začasni ustavitvi ali prekinitvi preiskave.

Če se prijava kaznivega dejanja zavrne ali preiskava prekine in v nekaterih primerih, ko je bila v zvezi z delom obtožnice vložena uradna obtožnica in pritožba žrtve ni imela zelenega rezultata, lahko žrtev v zakonsko določenem roku prevzame vlogo nadomestnega zasebnega tožilca. Žrtev lahko kot nadomestni zasebni tožilec deluje tudi, če tožilec na podlagi preiskave ni ugotovil kaznivega dejanja, ki bi bilo predmet kazenskega pregona, ali če tožilec od zasebnega tožilca ni prevzel izvajanje pregona. Žrtev, ki deluje kot nadomestni zasebni tožilec, lahko prek odvetnika vloži predlog za pregon in tako sama vloži obtožnico zoper toženca.

Med sodnim postopkom se lahko žrtev pritoži samo zoper razsojanje o vsebini civilnega zahtevka, vendar ne zoper odločitev o vsebini. Žrtev lahko med sodnim postopkom prevzame vlogo nadomestnega zasebnega tožilca, če je tožilec umaknil obtožbo.

Ali sem upravičen do brezplačnega tolmačenja ali prevajanja (ko se obrnem na policijo ali druge organe ali med preiskavo in sojenjem)?

Kazenski postopki potekajo v madžarščini, vendar neznanje madžarskega jezika ni razlog za diskriminacijo. V kazenskem postopku lahko ustno in pisno uporabljate svoj materni, regionalni ali manjšinski jezik ali drug jezik, za katerega ste navedli, da ga govorite. V tem primeru imate pravico do uporabe brezplačnih storitev tolmača in brezplačnega prevoda uradnih dokumentov, naslovljenih na vas.

Kako organi zagotavljajo, da jih bom razumel in da me bodo oni razumeli (če sem otrok ali invalid)?

Organ si bo prizadeval, da bo njegova ustna in pisna komunikacija z vami preprosta in razumljiva. Informacije o vaših pravicah in opozorila glede vaših obveznosti vam bodo sporočeni tako, da vam bodo preprosto razumljivi, pri čemer se bodo upoštevali vaše stanje in osebne sposobnosti. Med ustnim komuniciranjem mora organ preveriti tudi, ali ste razumeli informacije, ki so vam bile sporočene, ter vam take informacije ali opozorilo pojasniti, če jih niste razumeli. Če ste mladoletnik ali invalid, mora organ posebej skrbno komunicirati z vami. Če ste naglušni, slepi in gluhi ali govorno prizadeti, lahko zaprosite za pomoč tolmača znakovnega jezika ali namesto sodelovanja na zaslišanju predložite pisno izjavo.

Službe za podporo žrtvam

Kdo zagotavlja podporo žrtvam?

Naloge v zvezi z zaščito žrtve in pravno pomočjo na državni ravni izvajajo vladni uradi v glavnem mestu in 19 okrožjih. Če ste žrtev kaznivega dejanja, vam vladne agencije zagotovijo brezplačno individualizirano pomoč, v okviru katere prejmete:

informacije o svojih pravicah in možnostih;

čustveno podporo;

praktično pomoč in pravno svetovanje v preprostih zadevah;

potrditev statusa žrtve;

prejmete lahko tudi takojšnjo denarno pomoč, če v petih dneh od dneva, ko je bilo storjeno zadevno kaznivo dejanje, vložite prošnjo.

Vladni uradi vam v okviru pravne pomoči zagotavljajo brezplačno pravno svetovanje, če so dejstva v zadevi razmeroma preprosta, če pa nimate dovolj finančnih sredstev, vam lahko prek pravne pomoči zunaj okvira kazenskega postopka zagotovijo pravne storitve (npr. pripravo dokumentov), v okviru kazenskega postopka pa zastopanje prek zakonitega zastopnika.

Kontaktne podatke vladnih uradov v Budimpešti in okrožjih so na voljo na naslovu <http://www.kormanyhivatal.hu/>, več informacij o podpori žrtvam in pravni pomoči pa na <https://gazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> in <http://gazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

Če ste postali žrtev kaznivega dejanja, se lahko poleg državnih organizacij za podporo žrtvam obrnete tudi na več civilnih organizacij, na primer na:

dobrodelno organizacijo WHITE RING, ki je članica organizacije Victim Support Europe ter zagotavlja finančno, pravno, psihološko in drugo podporo ter pomoč žrtvam kaznivih dejanj in njihovim sorodnikom, zlasti tistim, ki jo potrebujejo zaradi svojega socialnega položaja (<http://fehergyuru.eu/>);

nacionalno telefonsko službo za informacije za osebe v stiski (Országos Kríziskezelés és Információs Telefonszolgálat), ki zagotavlja pomoč žrtvam nasilja v družini, zlorabe otrok, prostitucije in trgovine z ljudmi ter lahko po potrebi poskrbi za njihovo nastanitev (<http://bantalmazas.hu/>);

reševalno službo ESZTER (ESZTER Alapítvány és Ambulancia), ki je nevladna organizacija, ki zagotavlja brezplačno psihološko obravnavo in rehabilitacijo za zlorabljene in travmatizirane otroke in odrasle ter pravne informacije in nasvete (<http://eszteralapitvany.hu/>);

zduženje za pravice žensk NANE, ki je nevladna organizacija, ki upravlja brezplačno telefonsko linijo za pomoč in zagotavlja osebno pravno pomoč ter psihološko in socialno svetovanje za odrasle in mladoletne žrtve nasilja v družini (<http://nane.hu/>).

Ali me bo policija samodejno usmerila na službe za podporo žrtvam?

Èe se kot žrtev kaznivega dejanja obrnete na policijo, boste od nje dobili pisno obvestilo o ustreznih službi za podporo žrtvam, obveščeni boste o svojih možnostih za podporo žrtvam, policija pa vam bo na zahtevo izdala potrebno potrdilo, ki vam bo izročeno ali poslano službi za podporo žrtvam.

Kako je zaščitena moja zasebnost?

Med kazenskim postopkom je treba spoštovati vaše osebne pravice in pravico do spoštovanja vpletenih oseb, prepovedano pa je vsako nepotrebno razkritje vaših osebnih podatkov. V ta namen in èe je vaše prièanje kot prièa potrebno, lahko zahtevate, da se vaši podatki obravnavajo kot zaupni, od vložitve te zahteve pa se bodo podatki razkrili le organu, ki obravnava zadevo.

Ali moram pred uporabo podpore žrtvam kaznivo dejanje prijaviti?

Vložitev prijave kaznivega dejanja, storjenega v vašo škodo, ni splošni pogoj za upravièenost do storitev podpore žrtvam, ki jih zagotavlja država; kljub temu boste do denarne pomoèi (nadomestila, takojšnje denarne pomoèi) upravièeni le, èe imate pisno dokazilo o zaèetku kazenskega postopka.

Moja osebna zašèita, èe sem v nevarnosti

Po zaèetku kazenskega postopka lahko dobite osebno zašèito. Èe ste zaradi sodelovanja v kazenskem postopku v nevarnosti, lahko organ, ki obravnava zadevo, prosite, da vam kot žrtvi ali prièi ter vašim družinskim èlanom in sorodnikom zagotovi osebno zašèito. Osebno zašèito lahko uvede preiskovalni organ, ki obravnava zadevo, tožilstvo ali sodišèe, odloèitev pa sprejme policija, ki zagotovi osebno zašèito.

Èe boste zasiliani kot prièa in se vaša izpovedba nanaša na bistvene okolišèine zelo resne zadeve, se vam lahko zagotovi posebna zašèita, èe prièakovanih dokazov iz vaše izpovedbe ni mogoèe nadomestiti in èe bi razkritje vaše identitete v zvezi z vašim sodelovanjem v kazenskem postopku resno ogrozilo vaše življenje, fizièno celovitost ali osebno svobodo ali življenje, fizièno celovitost ali osebno svobodo vaših sorodnikov.

Preiskovalni sodnik bo odloèil o zagotovitvi posebne zašèite prièi, ki jo lahko predlaga tožilstvo, zato morate tako vrsto zašèite zahtevati pri tožilstvu. Èe ste posebej zašèitena prièa, vas lahko zasliši le preiskovalni sodnik in ne smete biti pozvani na sojenje, vaše ime, osebni podatki in bivališèe pa se bodo obravnavali kot zaupni podatki ter ne bodo razkriti tožencu in njegovemu zagovorniku.

Zašèita se vam lahko zagotovi tudi v okviru posebnega programa zašèite. Èe sodelujete v takšnem programu, vas lahko pozovejo k udeležbi pri procesnih dejanjih, vas obvestijo o njih ali vam pošljejo dokumente le prek organa, odgovornega za vašo zašèito, naslov tega organa pa bo naveden kot vaše bivališèe. Kopije dokumentov, ki vsebujejo informacije o vas, se ne smejo predložiti nikomur, niti organom, razen èe je to dovolil organ, odgovoren za vašo zašèito. V tem primeru lahko zavrnete prièanje, pri katerem bi lahko razkrili ali nakazali informacije o svoji novi identiteti ali prebivališèu.

Èe je bilo v vašo škodo storjeno kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom, lahko sodišèu predlagate, naj tožencu izreèe prepoved približevanja, ki velja od deset do 60 dni.

Katere vrste zašèite so na voljo? Kdo mi lahko zagotovi zašèito?

Med kazenskim postopkom sodišèe, tožilec in preiskovalni organ nenehno preverjajo, ali ste žrtev, ki potrebuje posebno zašèito, pri èemer upoštevajo dejstva in okolišèine, znaèilne za vašo osebno in življenjske razmere, ter naravo ali okolišèine kaznivega dejanja, zaradi katerih je mogoèe ugotoviti, da imate med kazenskim postopkom posebne potrebe. V tem primeru lahko sodišèe, tožilstvo ali preiskovalni organ, ki izvaja kazenski postopek, v bistvu odredi ukrepe, s katerimi zagotovi vašo osebno zašèito, pri èemer osebno zašèito in program zašèite, opredeljen v oddelku 7, zagotovi policija, sodišèe pa lahko izda prepoved približevanja.

Ali bo izvedena ocena, èe obstaja tveganje, da mi bo storilec kaznivega dejanja povzročil nadaljnjo škodo?

Da. Temeljna naloga sodišèa, tožilstva in preiskovalnega organa je prepreèiti, da bi storilec storil nadaljnja kazniva dejanja. Ta cilj dosežejo s prisilnimi ukrepi, ki so usmerjeni v toženca in njegove osebne znaèilnosti ter vkljuèujejo izgubo ali omejitev svobode toženca (npr. prepoved približevanja, policijska ura), po drugi strani pa z ukrepi, ki zagotavljajo vašo skrbnost in zašèito ter temeljijo na posebnem upoštevanju vaših interesov kot žrtve.

Ali bo izvedena ocena, èe obstaja tveganje, da mi bo kazenskopравни sistem povzročil nadaljnjo škodo (med preiskavo in sojenjem)?

Da. V kazenskem postopku morajo sodišèe, tožilstvo in preiskovalni organ procesna dejanja, ki vkljuèujejo vaše sodelovanje kot prièa, pripraviti in izvesti tako, da se ne ponavljajo neupravièeno in da se ne sooèite s tožencem, èe to ni potrebno. V ta namen se lahko na primer na vašo zahtevo ali po uradni dolžnosti opusti vaše sooèenje s tožencem, med vašim zaslišanjem pa lahko toženca odstranijo iz sodne dvorane ali vas zaslišijo s telekomunikacijskimi sredstvi (pri èemer lahko tudi zamegljijo vaše obrazne poteze ali spremenijo vaš glas).

Kakšna zašèita je na voljo za posebno ranljive osebe?

Èe ste žrtev, ki zaradi dejstev in okolišèin, znaèilnih za vašo osebno in življenjske razmere, ali narave ali okolišèin kaznivega dejanja potrebuje posebno zašèito, bo kazenski postopek izveden zelo skrbno, vsa procesna dejanja, ki vplivajo na vas (ob upoštevanju interesa postopka), pa bodo pripravljena in izvedena tako, da bodo vaše potrebe èim bolj upoštevane.

Sem mladoletna oseba – ali imam posebne pravice?

V skladu s Konvencijo o otrokovih pravicah, ki jo je Generalna skupšèina Združenih narodov sprejela 20. novembra 1989, se v madžarskem pravnem sistemu oseba šteje za otroka, èe je mlajša od 18 let.

V kazenskem postopku, ki zadeva mladoletne žrtve, se od sodnih in drugih organov na splošno zahteva, da zagotovijo polno spoštovanje otrokovih pravic iz mednarodnih konvencij, zlasti naèela prednostnega upoštevanja „otrokove koristi“ v odloèitvah, ki zadevajo mladoletnike.

Mladoletne žrtve imajo v kazenskih postopkih v primerjavi z odraslimi dodatne pravice in zagotovljena jim je dodatna zašèita. Èe je žrtev ob zaèetku kazenskega postopka mlajša od 18 let, se bo štela za „žrtev s posebnimi potrebami“, ne da bi v ta namen vložila loèeno prošnjo.

Splošno pravilo glede žrtev s posebnimi potrebami je, da je treba procesna dejanja pripraviti in izvesti z najveèjo skrbnostjo v zvezi z žrtvijo ter èim bolj upoštevati njene potrebe.

Žrtve, mlajše od 18 let, imajo v primerjavi z odraslimi posebne dodatne pravice:

Za kazniva dejanja, storjena zoper življenje in telo, zdravje ali spolno svobodo, kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ter kazniva dejanja zoper koristi otrok in družine ali nasilna kazniva dejanja zoper druge osebe je treba izvesti hiter kazenski postopek, èe otrokove koristi upravièujejo, da se kazenski postopek zakljuèi v najkrajšem možnem èasu. Hitri kazenski postopek je upravièen zlasti, èe je telesni, duševni ali moralni razvoj žrtve zelo ogrožen ali èe je toženec v èasu postopka odgovoren za vzgojo žrtve, nadzor nad njo ali skrb zanjo ali kako drugaèe živi v okolju žrtve.

Pri ustni in pisni komunikaciji s tako žrtvijo je potrebna dodatna previdnost. Mladoletnike je treba o njihovih pravicah in obveznostih obvestiti na naèin, ki ustreza njihovi starosti in zrelosti, po potrebi pa jim je treba zagotoviti posebno pojasnila in razlago.

Skrbnika mladoletnika je treba obvestiti o sodnem pozivu, to obvestilo pa je treba vroèiti skupaj z zahtevo, da se zagotovi udeležba mladoletnika.

Pravni zastopnik, zagovornik in skrbnik mladoletnika so lahko navzoèi na zaslišanju mladoletnika kot prièe. Oseba, ki spremlja prièo, je upravièena do povraèila enakih stroškov kot prièa.

Prièanja mladoletnika ni dovoljeno preskusiti z instrumenti za preverjanje verodostojnosti (poligrafom).

Èe obveznost osebnega sodelovanja ni predpisana z zakonom, lahko pravice mladoletnika uveljavlja tudi njegov pravni zastopnik.

Odredi se lahko, da se zaslihanje izvede s komunikacijskim sistemom zaprtega kroga (videokonferenco). V tem primeru je žrtev v loeni sobi in lahko z osebami na prizorišu sojenja komunicira prek naprave, ki hkrati prenaša sliko in zvok (videokonferenca).

Sodiše lahko sojenje po uradni dolžnosti ali na zahtevo zapre za javnost, da bi zaščitilo mladoletnika, ki sodeluje v postopku.

Èe želi tožilec žrtev s posebnimi potrebami zaslišati kot prièe v kazenskem postopku v zvezi s kaznivim dejanjem, storjenim zoper spolno svobodo, kaznivim dejanjem zoper spolno nedotakljivost ali kaznivim dejanjem zoper osebo, ki je sorodnik žrtve, lahko žrtev na njeno zahtevo zasliši samo oseba istega spola, èe to ne škoduje interesom postopka.

Žrtve, mlajše od 14 let, imajo poleg zgoraj navedenih pravic dodatne posebne pravice:

Žrtev se lahko zasliši kot prièa le, èe prièakovanih dokazov iz njenega prièanja ni mogoèe nadomestiti. Žrtev mora pri sooèenju sodelovati le, èe ji to ne bo povzročilo nelagodja.

Sodne pozive in obvestila o zaslihanju prièe je treba vroèiti prek njenega varuha. Dejstva iz sodnega poziva in obvestila je treba sporoèiti pravnemu zastopniku mladoletnika.

Preiskovalni sodnik bo mladoletnika zaslišal pred vložitvijo obtožnice, èe obstaja utemeljen razlog za domnevo, da bi zaslihanje na javni obravnavi negativno vplivalo na osebnostni razvoj mladoletnika. Pravni zastopnik, varuh in odvetnik, ki deluje v imenu prièe, lahko pri tožilcu vložijo predlog, da prièe zasliši preiskovalni sodnik. Èe so pogoji, doloèeni z zakonom, izpolnjeni, bo tožilec predlagal tako zaslihanje mladoletnika. Toženec in njegov zagovornik ne smeta biti navzoèa na obravnavi, ki jo izvede preiskovalni sodnik.

Kraj zaslihanja prièe je soba, posebej zasnovana za zaslihanje mladoletnikov. Odstopanja od tega so dovoljena samo v izjemnih primerih. Zaslihanje se lahko izvede tudi s komunikacijskim sistemom zaprtega kroga (videokonferenco).

Zaslihanje prièe, mlajše od 14 let, je treba posneti z napravo za snemanje slike ali zvoka. V primeru mladoletnikov, starejših od 14 let, je to dovoljeno le, èe se za stroške odobri predplaèilo.

Mladoletnik ne sme biti povabljen na javno obravnavo, èe ga je pred obtožnico zaslišal preiskovalni sodnik.

Èe preiskovalni sodnik mladoletnika ni zaslišal pred vložitvijo obtožnice, vendar se pozneje pojavi potreba, da se zasliši kot prièa, se lahko njegovo zaslihanje izvede le zunaj sojenja. Èe je mladoletnik v èasu sojenja dopolnil 14 let, ga lahko sodiše v posebej utemeljenem primeru zasliši tudi v okviru sojenja.

Obvestilo toženca in njegovega zagovornika se lahko v obeh primerih opusti.

Moj družinski èlan je umrl zaradi kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Žrtve, ki so umrle pred zaèetkom kazenskega postopka ali po njem, lahko nadomestijo sorodnik v ravni vrsti, zakonec, življenjski partner, brat ali sestra, pravni zastopnik ali odvisna oseba, vzdrževana na podlagi sporazuma ali zakonodaje, ki lahko uveljavljajo pravice žrtve.

Èe je do tega upravièenih veè oseb, lahko zadevne osebe doloèijo osebo, ki bo uveljavljala pravice žrtve. Èe takega sporazuma ni, lahko pravice žrtve uveljavlja oseba, ki je prva sodelovala v postopku.

Moj družinski èlan je bil žrtev kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Èe obveznost osebnega sodelovanja ni predpisana z zakonom, lahko pravice žrtve uveljavlja tudi njen pravni zastopnik. Odvetnik ali polnoletni sorodnik lahko na podlagi pooblastila deluje kot zastopnik.

Èe ovaditelj poda ustno ovadbo, je lahko polnoletna oseba, ki jo doloèi, navzoèa na zaslihanju, da bi mu zagotovila podporo (vkljuèno z jezikovno podporo), èe navzoènost te osebe ne vpliva negativno na interese postopka.

Pri preiskovalnih ukrepih, pri katerih je vaša navzoènost obvezna ali dovoljena, vas lahko spremlja tudi vaš zastopnik, zagovornik in – èe to ni v nasprotju z interesi postopka – polnoletna oseba, ki jo doloèite sami. Zgornje pravilo velja za prièanje žrtve in zaslihanje žrtve kot prièe.

Èe nadomestni zasebni tožilec umre, ga lahko v 30 dneh nadomestijo sorodnik v ravni vrsti, zakonec, življenjski partner, brat ali sestra, pravni zastopnik ali odvisna oseba, vzdrževana na podlagi sporazuma ali zakonodaje.

Ali mi je zagotovljen dostop do mediacije? Pod katerimi pogoji? Ali bom v èasu mediacije na varnem?

Glavni cilj postopka mediacije je zagotoviti odškodnino za posledice kaznivega dejanja toženca na naèin, ki je sprejemljiv tudi za žrtev. Zato si je treba v postopku mediacije prizadevati za doseg ustreznega dogovora med tožencem in žrtvijo za nadomestilo škode.

Èe so izpolnjeni pogoji, doloèeni z zakonom, lahko tožilec ali sodnik, èe se zadeva obravnava na sodišèu, postopek odloži za najveè šest mesecev in odredi mediacijo.

Za kazenski postopek se lahko odredi mediacija, èe so izpolnjeni naslednji pogoji:

toženec ali žrtev predlaga ali se prostovoljno strinja, da se uporabi mediacija;

kazenski postopek je bil zaèet v zvezi s kaznivim dejanjem, storjenim zoper življenje in telo ali zdravje, èlovekovo dostojanstvo in druge temeljne èlovekove pravice, prometnim prekrškom ali kaznivim dejanjem zoper premoženje ali pravice intelektualne lastnine, pri èemer je za kaznivo dejanje predpisana najveè petletna zaporna kazen;

v skladu s kazenskim zakonikom se lahko kazenski postopek po uspešnem postopku mediacije zakljuèi ali pa se zniža kazen, pri èemer ni omejitve;

osumljenec je priznal krivdo pred vložitvijo obtožnice in se je strinjal, da bo povrnil škodo, ter jo je sposoben povrniti s sredstvi in v obsegu, ki so sprejemljivi za žrtev;

kazenski postopek se lahko opusti ob upoštevanju narave kaznivega dejanja, naèina, kako je bilo storjeno, in osebnih okolišèin toženca, ali èe obstaja utemeljen razlog, da sodiše povraèilo s strani toženca oceni v okviru naložitve kazni.

Žrtev lahko v kateri koli fazi postopka vloži predlog za odreditev mediacije. Vendar se lahko postopek mediacije v isti zadevi odredi samo enkrat, zato se ne sme ponoviti, èe je bil iz kakršnega koli razloga neuspešno zakljuèen.

Mediator, ki je usposobljen za ta namen in je državni uslužbenec, je odgovoren za ustrezno izvedbo postopka mediacije. V postopku mediacije se lahko žrtev odloèi, da bodo njena sreèanja s tožencem potekala izkljuèno v navzoènosti mediatorja, v zvezi s tem pa mediator sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev osebne varnosti žrtve.

Kje lahko najdem zakonodajo, ki doloèa moje pravice?

Zakon XIX iz leta 1998 o kazenskem postopku;

Zakon C iz leta 2012 o kazenskem zakoniku;

Zakon LXIV iz leta 1991 o razglasitvi Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah, podpisane 20. novembra 1989 v New Yorku;

Zakon CXXXV iz leta 2005 o podpori žrtvam kaznivih dejanj in državnem nadomestilu;

Zakon LXXX iz leta 2003 o pravni pomoèi;

Zakon LXXXV iz leta 2001 o programu za zašèito oseb, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in podpirajo sodno oblast;

Zakon CXXIII iz leta 2006 o dejavnostih mediacije, ki se uporabljajo v kazenskih zadevah;

Uredba št. 64/2015 ministra za notranje zadeve z dne 12. decembra 2015 o nalogah policije v zvezi s podporo žrtvam;

Vladna uredba št. 34/1999 z dne 26. februarja 1999 o pogojih za odreditev in pravilih za izvajanje osebne zašèite oseb, ki sodelujejo v kazenskih postopkih, in èlanov organov, ki vodijo postopke;

Skupna uredba št. 23/2003 ministra za notranje zadeve in ministra za pravosodje z dne 24. junija 2003 o podrobnih pravilih za preiskave, ki jih izvajajo preiskovalni organi pod nadzorom ministra za notranje zadeve, in pravilih o evidentiranju preiskovalnih ukrepov s sredstvi, ki niso zapisniki;
Uredba št. 25/2016 ministra za pravosodje z dne 23. decembra 2016 o državnem povraèilu dejanskih izdatkov toženca in zagovornika ter o plaèilih osebam, ki sodelujejo v kazenskih postopkih, in njihovih izdatkih;
Uredba št. 14/2008 ministra za pravosodje in kazenski pregon z dne 27. junija 2008 o povraèilih prièam;
Skupna uredba št. 21/2003 ministra za pravosodje, ministra za notranje zadeve in ministra za finance z dne 24. junija 2003 o predplaèilu stroškov kazenskih postopkov;
Uredba št. 2/2013 nacionalne policijske uprave z dne 31. januarja 2013 o nalogah policije v zvezi s podporo žrtvam.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Kaznivo dejanje lahko prijavi katera koli oseba.

Kazniva dejanja se običajno prijavijo pri tožilcu ali preiskovalnemu organu:

osebno (pisno ali ustno) – ustne prijave zabeleži predstavnik organa, ki vas bo vprašal o elementih in okoliščinah kaznivega dejanja, storjenega zoper vas, o identiteti storilca ter o morebitnih dokazih, ki jih imate;

po telefonu – policija ima tudi brezplačno telefonsko linijo, imenovano „Phone Witness“ (Telefon za priče), prek katere lahko priče in žrtve anonimno prijavijo kazniva dejanja. Brezplačna telefonska številka je 0036 80555111, na njej pa sodelavci policijske uprave v Budimpešti 24 ur na dan sprejemajo prijave. Več informacij o telefonski liniji je na voljo v madžarščini na uradnem spletišču madžarske policije na naslovu <http://www.police.hu/en>;

z vsemi drugimi komunikacijskimi sredstvi, tudi s klicem na telefonsko številko EU za klic v sili: **112**.

Prijave lahko sprejmejo tudi drugi organi ali sodišča, ki jih morajo poslati preiskovalnemu organu. Če prijava zahteva takojšnje ukrepanje, jo je treba sprejeti.

Vse predložene prijave se takoj evidentirajo.

Kaznivo dejanje lahko prijavite anonimno, kar pomeni, da predložitev identifikacijskih ali kontaktnih podatkov ni obvezna. Vaša prijava mora vsebovati podrobne podatke o kaznivem dejanju. Organi ne zahtevajo uporabe posebnega obrazca za prijavo kaznivih dejanj.

Ni izrecnega roka za prijavo kaznivega dejanja, vendar bodo organi zavrnilo vašo prijavo, če jo vložite po preteku določenega obdobja. To obdobje (tako imenovani zastaralni rok) običajno ustreza najvišji kazni za določeno kaznivo dejanje in traja vsaj pet let.

Za nekatera kazniva dejanja lahko vložite tudi zasebni predlog, ki je izjava, v kateri izrecno zahtevate, da je storilec kaznovan, in ki ga lahko vložite v 30 dneh po tem, ko ugotovite identiteto storilca.

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Ovadtelj in žrtev, če ni vložila prijave, vendar je znana, sta obveščena o začetku preiskave.

Ovadtelja in civilnega tožnika je treba obvestiti o zavrnitvi prijave.

Sodišče odloči in vas obvesti o:

zavrnitvi vaše zahteve, da postanete nadomestni zasebni tožilec;

prekinitvi postopka, če preiskava, odrejena na podlagi vaše prijave, ki ste jo vložili kot zasebni tožilec, ni bila uspešna.

Med preiskavo vas lahko policija ali tožilec obvesti o:

preiskovalnih ukrepih;

imenovanju izvedenca v zadevi;

prepovedi približevanja, izdani storilcu.

Kot žrtev kaznivega dejanja imate več privilegijev, ki vam omogočajo pridobitev informacij o preiskavi:

lahko ste navzoči (vendar vaša navzočnost ni obvezna) na zaslišanju izvedencev, pri preiskavi prizorišča ali predmeta, dokaznih poskusih in v postopkih identifikacije osumljenca, o teh ukrepih pa vas morajo obvestiti, vendar se lahko takšno obvestilo opusti, če je to upravičeno zaradi nujnosti preiskovalnega ukrepa, in se mora opustiti, če drugače ni mogoče zagotoviti zaščite osebe, udeležene v postopku;

pregledate lahko zapisnike vseh preiskovalnih ukrepov, pri katerih ste lahko navzoči, druge dokumente pa lahko pregledate le, če to ni v nasprotju z interesi preiskave;

pri preiskovalnih ukrepih, pri katerih je vaša navzočnost obvezna ali dovoljena, vas lahko spremlja tudi vaš zastopnik, zagovornik in – če to ni v nasprotju z interesi postopka – polnoletna oseba, ki jo določite sami; če vas zaslišijo kot pričo, vas lahko poleg odvetnika, ki zastopa vaše interese, spremlja polnoletna oseba, ki jo določite sami;

imate pravico, da vas v zvezi s kaznivim dejanjem, ki vas zadeva, na zahtevo obvestijo o:

izpustitvi ali pobegu toženca iz pripora pred sojenjem;

pogojnem odpustu ali dokončni izpustitvi ali pobegu osebe, obsojene na zaporno kazen, in prekinitvi izvrševanja njene zaporne kazni;

odpustu ali pobegu osebe, obsojene na pripor, in prekinitvi izvrševanja pripora;

odpustu ali pobegu osebe na začasnem neprostovoljnem zdravljenju;

odpustu, odhodu brez dovoljenja in odhodu za prilagoditev osebe na neprostovoljnem zdravljenju;

v primeru izobraževanja za mlade storilce kaznivih dejanj vas obvestijo o začasnem ali dokončnem odpustu, nedovoljenem odhodu iz institucije in prekinitvi takega izobraževanja;

pridobite lahko kopije izvedenskih mnenj in dokumentov o preiskovalnih ukrepih, pri katerih ste lahko zakonito navzoči; druge kopije lahko pridobite le, če to ni v nasprotju z interesi preiskave, in šele po vašem pričanju kot priča; po zaključku postopka lahko na zahtevo dobite kopije vseh dokumentov, ki jih je pripravila policija ali tožilec;

po koncu preiskave lahko pregledate sodne spise, vložite prošnje in predložite pripombe.

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

Da.

V kazenskem postopku država v okviru pravne pomoči dodeli naslednjo pomoč:

osebno oprostitvev plačila stroškov nadomestnih zasebnih tožilcev;

zastopanje s strani zakonitega zastopnika za oškodovance, zasebne tožilce, zasebne stranke in druge zainteresirane strani ter za nadomestne zasebne tožilce.

Do take pomoči ste upravičeni, če se za vas v skladu z določbami zakona o pravni pomoči šteje, da jo potrebujete, vendar se pravica do zastopanja s strani zakonitega zastopnika dodeli samo žrtvam, zasebnim tožilec in drugim zainteresiranim osebam, ki zaradi zapletenosti zadeve, pomanjkanja strokovnega znanja ali drugih osebnih okoliščin potrebujejo tako zastopanje, ker sicer ne bi mogli učinkovito uveljavljati svojih procesnih pravic, če bi na sodišču nastopili osebno.

Prošnjo za pomoč lahko vložite pri službi za pravno pomoč, tako da izpolnite en izvod obrazca, predpisanega za ta namen, vložniki pa morajo priložiti dokumente in/ali uradna potrdila, ki dokazujejo upravičenost do pomoči, ali predložiti uradno kartico, ki dokazuje njihovo upravičenost do pomoči.

Prošnje za pomoč lahko pri službi za pravno pomoč vložite najpozneje v pravdni fazi kazenskega postopka pred veččlanskim zasedanjem sodišča za sprejetje dokončne odločbe.

Če vam služba za pravno pomoč dovoli uporabo pravne pomoči, si lahko izberete ponudnika pravne pomoči iz registra, zagotovljenega v ta namen.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Da.

Če v postopku sodelujete kot žrtev, zasebni tožilec, nadomestni zasebni tožilec ali civilni tožnik, vam bodo povrnjeni naslednji stroški, ki jih boste imeli vi ali vaši zastopniki:

potni stroški in stroški nastanitve;

stroški mnenja izvedenca, ki ste ga povabili s soglasjem tožilstva/sodišča;

stroški celotnega ali delnega video ali zvočnega posnetka postopka/stenografije;

stroški ene kopije spisa zadeve;

stroški komunikacije (po telefonu, faksu, pošti, drugo);

plačilo zastopnikom.

Vaše dejanske izdatke in dejanske izdatke vaših zastopnikov ter plačila zastopnikom vnaprej plačate sami, ne glede na vašo vlogo v postopku.

Stroški, nastali zaradi vašega sodelovanja v postopku kot priče (potni stroški, stroški nastanitve, stroški prehrane in stroški, povezani z izostankom z dela), bodo povrnjeni na vašo zahtevo.

Potni stroški: stroški, ki dejansko nastanejo v zvezi s potovanjem iz kraja prebivališča priče v kraj sodne obravnave in z vrnitvijo.

Stroški nastanitve: če se je zaslišanje priče začelo v času, ko bi se potovanje iz kraja prebivališča v kraj zaslišanja začelo v nočnih urah, bodo povrnjeni stroški komercialne nastanitve priče ali njene nastavitve v družinskem letovišču.

Stroški prehrane: priči bodo plačani, če je upravičena do povračila stroškov nastanitve ali če celotno potovanje iz kraja prebivališča v kraj zaslišanja in vrnitev ter zaslišanje skupaj trajajo več kot šest ur v enem dnevu.

Stroški, povezani z izostankom z dela: priča, ki ni upravičena do plačila za obdobje odsotnosti z dela zaradi zaslišanja, je upravičena do povračila 1,5 % najnižje pokojnine na uro za obdobje izostanka z dela, vključno s časom, ki ga porabi za potovanje.

Priča, ki je bila navzoča pri izvedenski preiskavi, mora dokazila o stroških poslati organu ali sodišču, ki je to preiskavo odredilo in ki bo po prejemu izvedenskega mnenja določilo znesek povračila.

Če kot civilni tožnik uveljavljate civilni zahtevek, bo sodišče tožencu odredilo plačilo vaših dejanskih izdatkov, dejanskih izdatkov vašega zastopnika in plačil zastopniku, če sodišče z razsodbo ugotovi vašemu civilnemu zahtevku. Če zahtevku delno ugotovi, bo moral toženec plačati sorazmerni znesek stroškov.

Če ste nadomestni zasebni tožilec, bo sodišče tožencu odredilo plačilo vaših dejanskih izdatkov, dejanskih izdatkov vašega zastopnika in plačil zastopniku, če je v vlogi tožilstva nadomestni zasebni tožilec in če sodišče toženca spozna za krivega.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Žrtev lahko v primerih, določenih z zakonom, vložijo pritožbo, če je preiskovalni organ ali tožilstvo zavrnilo prijavo ali prekinilo preiskavo. V primeru zavrnitve prijave lahko žrtev preiskavo zahteva le, če je vložila prijavo.

Ugovor zoper odločitev o zavrnitvi prijave ali prekinitvi preiskave lahko vložite v osmih dneh od prejema obvestila o tej odločitvi. Če preiskovalni organ ali tožilstvo, ki je sprejelo odločitev, ugovoru ne ugotovi, ga mora predložiti tožilcu, pooblaščenemu za njegovo presojo. Odločitev tega tožilca o ugovoru ne sme biti predmet nadaljnjih pravnih sredstev.

Ali sem lahko vključen v sodni postopek?

Sodišče po obvestilu o obtožnici določi datum sojenja in uredi vse potrebno za sojenje, sodne pozive in obvestila. Osebe, katerih navzočnost na sojenju je obvezna, so pozvane k udeležbi, obvestila pa se pošljejo osebam, katerih navzočnost na sojenju je dovoljena po zakonu.

Vrstni red dokaznih dejanj na sojenju določi sodišče. Postopek izvedbe dokazov se začne z zaslišanjem toženca, žrtev pa je običajno prva med pričami, ki se zaslišijo. Med zaslišanjem priče ne smejo biti navzoče nobene druge priče, ki še niso bile zaslišane. V primeru zaslišanja žrtev kot priče pa je dovoljeno odstopanje od tega pravila. Pravni zastopnik žrtev je lahko navzoč ves čas sojenja, da je lahko žrtev prek njega obveščena o vseh postopkih izvedbe dokazov, opravljenih v njeni odsotnosti.

Kakšen je moj uradni položaj v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem: žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožilec?

Žrtev lahko po procesnem pravu v kazenskem postopku sodeluje v naslednjih štirih vlogah:

priča: oseba, ki ima morda informacije o dejstvu, ki ga je treba dokazati;

civilna stranka: žrtev, ki v kazenskem postopku uveljavlja civilni zahtevek (najpogosteje odškodninski zahtevek);

zasebni tožilec: v primeru nekaterih kaznivih dejanj, določenih z zakonom, lahko žrtev sama izvaja pregon kot zasebni tožilec;

nadomestni zasebni tožilec: v primeru nekaterih kaznivih dejanj, ki so sicer predmet kazenskega pregona, kot je določeno z zakonom, lahko žrtev nastopa kot tožilec.

Žrtev mora v primerih in s sredstvi, ki jih določa zakon, pričati ali drugače prispevati k postopku, če se to zdi potrebno za postopek izvedbe dokazov.

Nasprotno pa se žrtev sama odloči, ali bo sodelovala kot civilna stranka, zasebni tožilec ali nadomestni zasebni tožilec.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Žrtev ima v vseh fazah kazenskega postopka pravico:

do navzočnosti pri procesnih dejanjih in do pregleda dokumentov, ki jo zadevajo, med postopkom (razen če zakon ne določa drugače);

do vložitve predlogov in ugovorov v vseh fazah postopka;

da ji sodišče, tožilec in preiskovalni organ zagotovijo informacije o njenih pravicah in obveznostih med kazenskim postopkom;

do vložitve vloge za pravno sredstvo v primerih, določenih z zakonom;

da jo v zvezi s kaznivim dejanjem, ki jo zadeva, na njeno zahtevo obveščajo o izpustitvi ali pobegu pridržanega toženca ali toženca, ki je bil obsojen na zaporno kazen ali je na neprostovoljnem zdravljenju.

Žrtev mora v primerih in s sredstvi, ki jih določa zakon, pričati ali drugače prispevati k postopku, če preiskovalni organ, tožilstvo ali sodišče meni, da je to potrebno za postopek izvedbe dokazov. To pomeni predvsem izpolnitev obveznosti pričanja, v zvezi s katero obstajajo izjeme, ki vključujejo primere, v katerih žrtev sploh ne sme biti zaslišana kot priča (npr. zaradi varovanja poklicne zaupnosti sporazumevanja med odvetnikom in stranko ali varovanja skrivnosti, zaupane duhovniku), in primere, v katerih lahko žrtev zavrne pričanje (npr. sorodnik toženca ali žrtve, ki bi lahko obremenile sebe ali svoje sorodnike).

Žrtev lahko v kazenskem postopku sodeluje kot **civilna stranka** in lahko že ob prijavi kaznivega dejanja navede, da namerava uveljavljati civilni zahtevek (običajno odškodninski zahtevek). Za uveljavljanje civilnega zahtevka ni treba plačati taks. V tem primeru sodišče v enem kazenskem postopku odloči o kazenski odgovornosti toženca in o civilnem zahtevku, kar je ugodno za civilno stranko, saj ji ni treba začeti pravnega postopka. Civilna stranka lahko med kazenskim postopkom vloži predlog za zaseg premoženja toženca, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da bo poplačilo terjatve onemogočeno. V primeru kaznivih dejanj, opredeljenih z zakonom (napad, vdor v zasebnost, kršitev tajnosti korespondence, razžalitev, obrekovanje in nespoštovanje), lahko žrtev sodeluje kot **zasebni tožilec**. Žrtev mora zgoraj navedena kazniva dejanja prijavi v 30 dneh od trenutka, ko je izvedela identiteto storilca. V prijavi mora navesti vse dokaze o kaznivem dejanju in izrecno izjaviti, ali zahteva, da se toženec kaznuje.

Kaznivo dejanje je mogoče sodišču prijaviti ustno ali pisno. Sodišče bo odredilo preiskavo, če identiteta, osebni podatki ali kraj prebivališča toženca niso znani ali če je treba ugotoviti lokacijo dokaznih sredstev. Postopek bo prekinilo, če med preiskavo ni bilo mogoče ugotoviti identitete storilca. Sodišče bo določilo osebno zaslišanje, na katerem si bo prizadevalo doseči spravo med žrtvijo in tožencem. Če je poskus sprave uspešen, bo sodišče prekinilo postopek, sicer pa se bo postopek nadaljeval z javnim sojenjem.

Če žrtev umakne ali opusti obtožbo, bo postopek prekinjen. Podobne posledice veljajo, če se žrtev ne udeleži osebnega zaslišanja ali sojenja in če vnaprej ne zagotovi utemeljenega razloga za odsotnost ali če žrtve ni bilo mogoče povabiti, ker ni prijavila spremembe naslova.

Zasebni tožilec ima vse pravice, ki jih vključuje zastopanje tožilstva, vključno s pravicami, ki jih lahko uveljavlja med postopkom, in pravico do pravnega sredstva zoper odločbe sodišča.

Ko so izčrpane vse možnosti za pravno sredstvo, ki so na voljo med preiskavo, lahko žrtev v nekaterih primerih opravlja funkcijo **nadomestnega zasebnega tožilca** in se na sodišču sama zastopa v takih primerih. Med drugim lahko sodelujete kot nadomestni zasebni tožilec, če je bila prijava kaznivega dejanja zavrnjena ali če je bila preiskava prekinjena zaradi dejstva, da dejanje ni bilo kazensko dejanje, ali če obstajajo razlogi za izključitev kaznivosti (npr. prisila, napaka, zakonita samoobramba ali neposredna nevarnost). Če je mogoče v posameznem primeru po zakonu sodelovati kot nadomestni zasebni tožilec, bo tožilec, ki odloča o ugovoru, žrtev posebej obvestil o tem.

Če je ugovor zavrnjen zaradi zavrnitve prijave ali prekinitve preiskave, lahko žrtev v uradnih prostorih tožilstva pregleda dokumente, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, storjeno zoper njo. Žrtev, ki deluje kot nadomestni zasebni tožilec, lahko pri tožilstvu prve stopnje, ki je obravnavalo zadevo, v 60 dneh od zavrnitve njenega ugovora vloži predlog za pregon. Pravno zastopanje (s strani odvetnika) nadomestnega zasebnega tožilca je obvezno. Sodišče odloči o sprejemljivosti predloga za pregon.

Ali lahko med sojenjem podam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Žrtev ima pravico do zaslišanja med kazenskim postopkom. V skladu s pravnimi določbami žrtev nima samo obveznosti sodelovati v postopku izvedbe dokazov, ampak je tudi upravičena do sodelovanja v njem po lastni presoji. Žrtev lahko priča in dokaze predloži tudi drugače (npr. s predložitvijo dokumentarnih dokazil organu). V vseh fazah postopka lahko vloži predloge in ugovore. Žrtev se običajno zasliši prva med pričami.

Po tožilčevem govoru v imenu tožilstva lahko ima žrtev nagovor in navede, ali zahteva ugotovitev kazenske odgovornosti in kaznovanje toženca. Civilna stranka lahko da izjavo v zvezi s civilnim zahtevkom, ki ga namerava uveljavljati.

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

Priča, povabljen na sojenje, se lahko pred sojenjem obrne na uslužbenca sodišča za podporo pričam, ki ji bo zagotovil ustrezne informacije. Uslužbenec sodišča za podporo pričam je sodni uradnik, ki pričam zagotavlja informacije o pričanju in spodbuja njihovo udeležbo na pričanju. Podpora pričam ne vključuje informacij o zadevi in ne sme vplivati na priče.

V kazenskem postopku ima žrtev pravico prejeti informacije o svojih pravicah in obveznostih ter o zadevi, biti navzoča pri procesnih dejanjih, razen če zakon ne določa drugače, in pregledati dokumente o kaznivem dejanju, storjenem zoper njo, po koncu preiskave pa prejeti kopije teh dokumentov.

Žrtev je treba obvestiti o obtožnici in o vseh odločbah, ki jo zadevajo, vključno s končno odločbo.

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Žrtev ima pravico pregledati dokumente o kaznivem dejanju, storjenem zoper njo, in dobiti kopije teh dokumentov kadar koli po koncu preiskave.

Sodišče mora zagotoviti pravico do vpogleda v dokumente, in sicer tako, da se prepreči nepotrebno razkritje zaupnih podatkov. Vendar se lahko izdaja kopij dokumentov omeji le na podlagi človekovega dostojanstva, osebnostnih pravic in pravice do spoštovanja.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablja strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko zoper odločitev pritožim?

Žrtev se lahko pritoži zoper odločitev, če je nadomestni zasebni tožilec, zasebni tožilec ali civilna stranka ali če odločitev vsebuje določbo, ki dovoljuje pritožbe. Civilna stranka lahko vloži pritožbo zoper določbo, s katero je odločeno o vsebini civilnopravnega zahtevka. Če je v odločitev vključena katera koli druga določba v zvezi z žrtvijo, se lahko žrtev pritoži zoper take določbe.

Kakšne so moje pravice po obsodbi?

Če je bila vložena pritožba zoper obsodbo na prvi ali drugi stopnji, je žrtev lahko navzoča v postopku in na javni seji sodišča druge ali tretje stopnje, ima pravico dostopa do dokumentov, ki so predloženi med postopkom, vlaga lahko predloge in ugovore ter poda svojo izjavo na sodišču po tem, ko je državni tožilec podal svoje argumente.

Ali sem upravičen do podpore ali zaščite po končanem postopku? Za koliko časa?

Kar zadeva podporo žrtvam, je odgovor na to vprašanje v pristojnosti namestnika državnega sekretarja za pravosodje in zakonodajo na področju zasebnega prava na ministrstvu za pravosodje ter namestnika državnega sekretarja za upravljanje metodologije pravosodja na ministrstvu za pravosodje, v zvezi z zaščito žrtev pa spada v okvir pristojnosti ministrstva za notranje zadeve.

Katere informacije bom prejel, če bo storilec obsojen?

Sodišče mora žrtvi vročiti sodbo, ki vsebuje informacije o vsebini obsodbe, in sicer o naravi, vrsti, obsegu in vsebini kazni ali ukrepov, naloženih obtožencu.

Ali mi bo sporočeno, če bo storilec odpuščen iz zapora (vključno s predčasnim ali pogojnim odpustom) ali bo iz zapora pobegnil?

Žrtev ali, v primeru njene smrti, oseba, ki uveljavlja njene pravice, ima pravico, da jo v zvezi s kaznivim dejanjem, ki jo zadeva, na zahtevo obvestijo o:

- (a) izpustu ali pobegu pridržane osebe iz pripora;
- (b) pogojnem odpustu, odpustu s prestajanja kazni ali pobegu in prekinitvi izvrševanja zaporne kazni osebe, obsojene na zaporno kazen;
- (c) odpustu ali pobegu osebe, ki je obsojena na kazen odvzema prostosti, in prekinitvi izvrševanja odvzema prostosti;
- (d) odpustu ali pobegu osebe, ki je na začasnem neprostovoljnem zdravljenju;
- (e) odpustu, nedovoljenem odhodu in odhodu za prilagoditev osebe na neprostovoljnem zdravljenju ter
- (f) v zvezi z izobraževanjem mladih storilcev kaznivih dejanj, o začasnem ali dokončnem odpustu, nedovoljenem odhodu iz institucije in prekinitvi izobraževanja za mlade storilce.

Ali bom sodeloval pri odločitvi o odpustu ali pogojnem odpustu? Ali lahko na primer podam izjavo ali vložim pritožbo?

Zavod za prestajanje zaporne kazni določi zadnji dan prestajanja zaporne kazni in poskrbi, da bo obsojenec na ta dan odpuščen. Če zavod za prestajanje zaporne kazni vloži predlog za pogojni odpust obsojenca, kazenski sodnik izvede narok, o katerem žrtev ni obveščena in na katerem ne sme sodelovati.

Žrtev ne sme podati izjave ali vložiti pritožbe zoper odločitev sodišča v zvezi s pogojnim odpustom.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (v sodnem postopku, z odškodninskim zahtevkom, z vstopom v postopek)?

Zlasti v kazenskem postopku lahko žrtev uveljavlja svoj odškodninski zahtevek, ki je posledica dejanja, ki je predmet obtožbe, kot civilni tožnik. V tem primeru se postopek, ki se izvaja kot del kazenskega postopka za uveljavitev civilnopravnega zahtevka, imenuje vstop v postopek. Civilnopravni zahtevki se lahko uveljavljajo tudi z drugimi pravnimi sredstvi. Dejstvo, da žrtev ni ukrepala kot civilni tožnik, ne izključuje možnosti uveljavljanja zahtevka. Pod pogoji iz zakonika o civilnem postopku lahko civilnopravni zahtevek namesto žrtve uveljavlja tudi državni tožilec.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec plačati odškodnino/nadomestilo. Kako lahko zagotovim, da storilec res plača?

Postopek izvršbe se lahko začne v 30 dneh po izteku roka za izpolnitev obveznosti, ki ga je določilo sodišče. V zvezi s tem bo sodišče izdalo spis o izvršbi na podlagi dela odločbe v kazenskem postopku, ki se nanaša na civilnopravni zahtevek.

Če storilec ne plača, mi lahko država izplača predplačilo? Pod katerimi pogoji?

Država vam ne more izplačati predplačila. Vendar če je bilo zoper vas storjeno naklepno nasilno kaznivo dejanje in ste bili zaradi tega fizično poškodovani, zaradi česar imate zdravstvene težave, ste lahko upravičeni do državnega nadomestila. Državno nadomestilo je neodvisno od civilnopravnega zahtevka, vendar boste morali v primerih, ko bi izgubo ali škodo povrnili iz drugih virov (npr. prek sodišča ali zavarovalnice) v treh letih po datumu dokončnosti vsebinske odločbe o vaši prošnji za nadomestilo, nadomestilo, ki ga je plačala država, vrniti.

Ali sem upravičen do nadomestila od države?

Do nadomestila od države ste upravičeni, če je bilo zoper vas storjeno naklepno nasilno kaznivo dejanje, ki je povzročilo resno škodo vaši telesni celovitosti in zdravju.

Do nadomestila od države ste lahko upravičeni tudi, če ste bližnji sorodnik ali vzdrževana oseba take žrtve ali če ste plačali za pogreb pokojne žrtve.

Do nadomestila od države so upravičene samo žrtve, ki ga potrebujejo zaradi svojega finančnega stanja ali pod drugimi pogoji, določeni z zakonom.

Zahtevek za nadomestilo od države lahko vložite pri kateri koli službi za podporo žrtvam (okrožni vladni urad). Pri odločanju o vašem zahtevku bo organ preveril vzročno zvezo med zneskom odškodnine in kaznivim dejanjem.

Zahtevki za nadomestilo se lahko običajno vložijo v treh mesecih od dneva, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno, najvišje nadomestilo v letu 2017 pa znaša 1 599 105 HUF.

Ali sem upravičen do nadomestila, če storilec ni bil obsojen?

Če je vaša kazenska prijava zavrnjena, se preiskava zaključí ali je obtoženeц oproščen iz razlogov izključitve odgovornosti ali protipravnosti, določenih z zakonom (in sicer: mladoletnost, huda duševna nezmožnost, prisila, grožnja, zmotá, zakonita samoobramba, skrajna sila ali ukaz nadrejenega), ste upravičeni do državnega nadomestila.

Državno nadomestilo je neodvisno od civilnopravnega zahtevka, vendar boste morali v primerih, ko bi izgubo ali škodo povrnili iz drugih virov (npr. prek sodišča ali zavarovalnice) v treh letih po datumu dokončnosti vsebinske odločbe o vaši prošnji za nadomestilo, nadomestilo, ki ga je plačala država, vrniti.

Če civilnopravni zahtevek uveljavljate zunaj kazenskega postopka, potem bosta vprašanji kazenske odgovornosti in odškodnine postali ločeno, kar pomeni, da lahko postopka privedeta do sodb z različno vsebino.

Ali sem upravičen do izrednega plačila, medtem ko čakam na odločitev v zvezi s svojim odškodninskim zahtevkom?

Kot žrtev kaznivega dejanja ali prekrška ste lahko upravičeni do takojšnje denarne pomoči za odpravo kriznih razmer, ki jih v zelo kratkem obdobju povzročí kaznivo dejanje ali prekršek. Zahtevek lahko vložite pri službi za podporo žrtvam (pri okrožnem vladnem uradu), pogoj za prejem nadomestila pa je prijava kaznivega dejanja policiji. O izplačilih takojšnje denarne pomoči se odloča na podlagi načela pravičnosti, žrtvam pa se lahko izplača, ne da bi se presojalo o tem, ali to pomoč potrebujejo. Vendar je treba med postopkom ugotoviti, ali osebne okoliščine žrtve, ki so posledica kaznivega dejanja, upravičujejo tovrstno denarno pomoč. Takojšnja denarna pomoč ni odškodnina in ni namenjena za nadomestilo ali ublažitev škode, ki jo je povzročilo kaznivo dejanje. Zagotovi se lahko za kritje stroškov prehrane, nastanitve, potovanj, oblačil ter zdravstvenih in pogrebnih stroškov žrtve. Znesek takojšnje denarne pomoči se določi na podlagi položaja žrtve, ki je posledica kaznivega dejanja, in trajanja obdobja, v katerem žrtev ne more sama rešiti svojih finančnih težav. V letu 2017 najvišja pomoč znaša 106 607 HUF.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

5 - Moje pravice do podpore in pomoči

Če sem žrtev kaznivega dejanja, na koga se lahko obrnem za podporo in pomoč?

Če postanete žrtev kaznivega dejanja, ga lahko prijavite na najbližji policijski postaji ali kličete številki za klic v sili 107 ali 112.

Osebe državne službe za pomoč žrtvam in službe za pravno pomoč vam lahko pomagata na najbližjem okrožnem vladnem uradu. Osebe brezplačne telefonske številke za žrtve (Áldozatsegítő Vonal) (+36 80225225) zagotavlja takojšnjo pomoč na Madžarskem prek telefona 24 ur na dan. Nacionalna telefonska služba za informacije za osebe v stiski (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat, OKIT, http://www.ncsszi.hu/national-institute-for-family_youth-and-population-policy) zagotavlja pomoč zlasti žrtvam nasilja v družini in med sorodniki, zlorabe otrok, prostitucije in trgovine z ljudmi prek telefonske številke +36 80205520.

Telefonske linije za podporo žrtvam

Policija: **107**

Splošna številka za klic v sili: **112**

Telefonska priča (Telefontanú): **+36 80555111** (prek te številke lahko anonimno prijavite kazniva dejanja)

Številka za žrtve (Áldozatsegítő Vonal): **+36 80225225** (brezplačna telefonska številka, ki jo je na Madžarskem mogoče poklicati 24 ur na dan)

Nacionalna telefonska služba za informacije za osebe v stiski (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat) **+36-80205520**

Nevladna organizacija NANE, združenje za pravice žensk (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület):

+36 80505101 (telefonska številka za pomoč zlorabljenim ženskam in otrokom; brezplačno se lahko pokliče tudi z mobilnega telefona, in sicer ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih med 18. in 22. uro);

+36 40603006 (za žrtve spolnega nasilja, pokliče se lahko ob petkih med 10. in 14. uro po lokalnih tarifah)

Združenje patent (Patent Egyesület): +36 702525254 (brezplačne telefonske storitve pravne pomoči v zvezi z bistvenimi pravnimi in psihološkimi vprašanji za ženske, ki živijo v nasilnem razmerju; kliče se lahko ob sredah med 16. in 18. uro)

Ali je podpora žrtvam brezplačna?

Postopki za podporo žrtvam so dostopni brezplačno in brez pristojbin. Če ne govorite madžarsko ali če bi morali za komuniciranje zaradi invalidnosti uporabljati tolmača za znakovni jezik, bo stroške prevajanja in tolmačenja krila država.

Kakšne oblike podpore lahko dobim od državnih služb ali organov?

Služba za pomoč žrtvam (Áldozatsegítő Szolgálat)

vas obvešča o vaših pravicah, obveznostih in možnostih,

zagotavlja informacije o storitvah socialnega varstva, zdravstvenih storitvah in pravicah iz zdravstvenega zavarovanja,

zagotavlja takojšnjo denarno pomoč (v petih dneh od dneva, ko je bilo storjeno zadevno kaznivo dejanje),

zagotavlja čustveno podporo (po potrebi tudi psihološko pomoč),

zagotavlja pravno svetovanje in praktično pomoč v preprostih zadevah,

potrdi vaš status žrtve

poleg navedenega lahko hudo poškodovane osebe in svojci smrtnih žrtev nasilnih kaznivih dejanj zaprosijo za nadomestilo od države.

Nacionalna telefonska služba za informacije za osebe v stiski (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat)

zagotavlja takojšnjo pomoč za državljane (zlasti za ženske in otroke), ki so zaradi zlorabe zelo hudem položaju,

osebam, ki po posvetovanju potrebujejo pomoč, zagotavlja takojšnjo varno nastanitev v varnih zatočiščih. Ta nastanitev bo zagotovljena v kriznih domovih,

kjer se nastanitev zagotavlja 30 dni, vendar se lahko v upravičenih primerih podaljša za dodatnih 30 dni. Nastanitev je brezplačna, oskrba pa vključuje

pomoč strokovnjakov iz kriznega doma pri iskanju varne, dolgoročne rešitve težave in njihov stik z družinskim pomočnikom zadevne službe za družinsko podporo in socialne službe za otroke.

Služba za pravno pomoč (Jogi Segítségnyújtó Szolgálat)

zagotavlja pravno svetovanje v primerih, ko je dejanski stan zadeve razmeroma enostaven,

in, če so izpolnjeni zakonsko določeni pogoji,

brezplačno ali pod ugodno zagotavlja zunajsodne storitve (svetovanje, urejanje dokumentov),

zagotavlja zastopanje v sodnem postopku prek zakonitega zastopnika in v predkazenskem postopku (ko zadevo preiskuje preiskovalni organ ali tožilec). Če

je omogočeno zastopanje prek zakonitega zastopnika, dejansko pravno storitev zagotavljajo odvetniki in odvetniške pisarne, ki so v pogodbenem razmerju s službo za pravno pomoč.

Kakšne vrste podpore lahko dobim od nevladnih organizacij?

Obrnete se lahko predvsem na naslednje nevladne organizacije:

Dobrodelno združenje beli prstan (Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület):

osebna nega po kaznivem dejanju,

brezplačna pravna pomoč,

brezplačna mediacija,

brezplačna psihološka pomoč,

finančna podpora tistim, ki jo potrebujejo (samo če je kaznivo dejanje prijavljeno policiji),

pomoč pri postopkih pred drugimi organi,

posredovanje pri podpori, ki jo zagotavljajo druge organizacije in institucije.

Nevladna organizacija NANE, združenje za pravice žensk (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület):

zagotavljanje informacij,

takojšnja praktična pomoč tistim, ki so v težavah (npr. namestitev v zavetišča za ženske, obveščanje organov, svetovanje glede ukrepov in možnosti),

skupinska srečanja,

pravna pomoč (po potrebi pravno svetovanje).

Nevladna organizacija Reševalna služba ESZTER (ESZTER Alapítvány és Ambulancia):

psihološka pomoč,

pravna pomoč.

Združenje patent (Patent Egyesület):

informacije in nasveti,

zagotavljanje posvetovanj s psihologom ali socialnim delavcem,

zagotavljanje pravne pomoči zlorabljenim ženskam ter žrtvam nasilja in diskriminacije na podlagi spola.

Fundacija anonimna pot (Névtelen Utak Alapítvány):

varna nastanitev,

rehabilitacija

ponovna vključitev.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.